

Posudek vedoucího práce diplomové práce Lukáše Csicseliho *Je dandy umělecké dílo?*

Autor zvolil poměrně málo frekventované téma, které zahrnuje celou řadu oblastí vedle sféry estetiky a teorie umění, zejména sociologii, sociální psychologii, obecné dějiny a další. Otázka sama se nutně protíná s problémem definic umění, ontologického statutu uměleckého díla, základních charakteristik estetického objektu či uměleckého textu (Lotman). Předem lze uvést dílčí zobecnění, že v těchto průsečících není práce přesvědčivá, mnohdy klouže po povrchu nebo dokonce desinterpretuje: „Mukařovského definice umění vychází z uměleckosti“ (str. 18) – což by byla naprostá definice kruhem. Autor zřejmě míní, jak dále ukazuje, artefaktualnost tedy umělost. Reduktivní selekce z použitých textů (záměrnost je způsob, jak uchopit jedinečnost, tvrdí autor s odvoláním na Mukařovského, což bez nutné a komplementární přítomnosti nezáměrnosti prostě neplatí) naznačuje obecný přístup celé práce – předem vytvořený názor – dandy je umělecké dílo a následný selektivní přístup, který si vybírá jen ty argumenty či spíše jejich fragmenty, které tuto tezi potvrzují. Ergo, podlehnutí psychologickému Einstellung efektu. Tento přístup pak snižuje úroveň celé práce, která je jinak, co do postupu zkoumání, celkem promyšleně strukturována, od analýzy zakladatelských textů po současné texty o fenoménu dandysmu, dále rozboru (nedostatečného) definic umění, aniž by se uvažila i v analytické estetice vlivná teze o nemožnosti podání takové definice nebo po využití klastrové definice, vhodné právě pro dandyho. Text postupuje snahou o vymezení dandyho jako uměleckého díla mezi ostatními uměleckými druhy a recepcí dandyho. V autorově pojetí se dandy podobá spíše televiznímu seriálu nebo videoklipům, protože působí krátce a překvapivě. Takovou podobnost ovšem autor neuvažuje. Dandy nemůže být uměleckým dílem ve smyslu strukturalismu či sémiotiky a dalších disciplín, protože každá struktura musí být ohraničená, stejně jako každý umělecký text. A dále, autor tvrdí, že dandy není

jen oděv – pokud by dandy dorazil na nuda pláž, pořád by byl uměleckým dílem? A když spí? Nabízela by se spíše analýza konceptu sociální role s dominantní estetickou funkcí, což je směr, který jsem jako vedoucí práce bohužel autorovi nedoporučil. Závěrem autor rozebírá rozmnožení materiálu umění v současnosti, aby tím de facto obhájil nedostatečné vymezení konceptu dandyho, které je dále zamlžování nepřesnými formulacemi typu „dandysmus jako umělecké dílo“ – žádný –ismus přece nemůže být uměleckým dílem. Stejně tak se rozprostírá médium dandyho i třeba na obaly gramodesek v postulování virtuálních dandyů (Ziggy Stardust), čímž se koncept dandyho stává ještě obtížněji uchopitelný.

Souhrnně lze hodnotit práci jako soustředěnou, zaujatou, autor textu věnoval značné úsilí i samostatné, mnohdy oprávněně kritické promýšlení. V estetické problematice ale nepředvedl bezchybný výkon, celkové vyznění práce je poněkud nepřesvědčivé. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře.

Praha 16.6.2017

Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.